

KẾT LUẬN

Trong mười năm thi hành với vai trò vừa bảo vệ quyền lợi cho các tác giả sáng tạo tác phẩm vừa bảo đảm quyền lợi cho người khai thác, sử dụng. Thật sự, là không dễ, khi vai trò của pháp luật về quyền tác giả, quyền liên quan là phải làm sao để vừa cân bằng, hài hòa lợi ích giữa hai chủ thể đều có quyền lợi và nhu cầu như nhau. Chính vì điều này mà pháp luật về quyền tác giả, quyền liên quan không thể tránh được những bất cập, vướng mắc trong quá trình điều chỉnh.

Hơn nữa, từ trước đến nay đại đa số các chủ thể khi tiếp cận về pháp luật quyền tác giả, quyền liên quan như từ cơ quan thực thi đến doanh nghiệp khai thác nhằm mục đích thương mại hay kể cả các tổ chức phục vụ công tác học thuật, nghiên cứu, thư viện trong các trường đại học, giảng viên, sinh viên... Khi đề cập đến nhu cầu khai thác, lưu trữ, sao chép, trích dẫn là người sử dụng chỉ nghĩ rằng pháp luật chỉ bảo hộ cho người sáng tạo tác phẩm hay nếu tự ý xâm phạm đến tài sản trí tuệ của người khác thì sẽ phải chịu các chế tài xử phạt... Nhưng, thực tế là họ không chú trọng đến quyền lợi khai thác, khi bỏ qua các quy định về một số trường hợp ngoại lệ như không cần phải xin phép, không cần phải trả tiền nhuận bút, thù lao. Thuật ngữ “ngoại lệ” về quyền tác giả, quyền liên quan không được đề cập trong pháp luật Việt Nam. Tuy nhiên, công ước Berne, hiệp định Trips đã đưa ra các quy định về ngoại lệ và các giới hạn về ngoại lệ này được các quốc gia thành viên trong đó có Việt Nam đã quy định cụ thể trong luật.

Tuy còn một số điểm chưa tương thích giữa pháp luật Việt Nam với các nước. Nhưng qua các phân tích cũng đã cho thấy pháp luật Việt Nam rất quan tâm đến các trường hợp ngoại lệ và bên cạnh các quy định cho phép khai thác, sử dụng pháp luật trong các trường hợp ngoại lệ thì pháp luật Việt Nam vẫn đảm bảo được các khuôn khổ pháp luật để bảo vệ cho người sáng tạo.

Về vấn đề thực thi pháp luật, thực hiện pháp luật thì cần nâng cao công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật nhằm nâng cao ý thức và nhận thức cho người khai thác, sử dụng, đặc biệt là các quy định pháp luật về khai thác, sử dụng các trường hợp ngoại lệ quyền tác giả, quyền liên quan để họ nhận thức được rằng tính nhân văn trong pháp luật về quyền tác giả đối với tác phẩm là pháp luật trao cho tác giả quyền độc quyền nhưng cũng trao cho người sử dụng một số quyền ngoại lệ nhằm hài hòa lợi ích cho

người thụ hưởng và bảo vệ quyền lợi cho người sáng tạo. Từ đó, để người sử dụng vừa được hưởng lợi vừa khai thác có trách nhiệm, tôn trọng quyền kinh tế, quyền tinh thần đối với người có công sáng tạo.